

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih : **08 Aralık 2023**

Sayı : **2686**

7160

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet YILMAZ tarafından yanıtlanması konusunda gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Rıfat T. NALBANTOĞLU
İzmir Milletvekili

28 Kasım tarihinde yazılı ve görsel medyada yer alan açıklamanızda “toplumsal kredi notu” döneminin başlayacağını belirterek; “Bu çalışmayı Merkez Banka’mız, Bankacılar Birliği’yle, bankalarla birlikte yürütüyor. Ben bunu çok önemli görüyorum. Bu toplumsal kredi notu dediğimiz hadise tasarrufların doğru alanlara kanalize edilmesinde önemli bir mekanizma olarak görev yapacaktır. Bunlar sabit alanlar olmak zorunda da değil. Dönemsel olarak da yapılabilir. Bu yıl için ‘şu şu konular’ diyebilirsiniz. Gelecek yıl bunu revize edip başka konuları gündeme getirebilirsiniz. Böyle hani ‘ilelebet bir alan belirledim, hep bu alan’ gibi de bakmayın. Bu açıdan da Merkez Banka’mızı tebrik ediyorum.” ifadelerini kullanıyorsunuz.

Bu bağlamda;

1. Açıklamanızda, “toplumsal kredi notu” olarak belirttiğiniz uygulamanın finansal anlamda tasarrufların doğru alanlara kanalize edilmesinde önemli bir mekanizma olacağını belirttikten sonra bunun dönemsel olarak değişebileceğini ve farklı alanlarda da uygulanabileceğini ifade ediyorsunuz. Buradaki “farklı alanlardan” kastınız nedir?
2. Merkez Bankası’nın bankalar birliğiyle birlikte yürüttüğü bu uygulamanın yasal sınırları nedir?
3. Uygulanmaya başlanacak olan “toplumsal kredi notu” sistemi, önümüzdeki yıllarda temel hak ve özgürlükleri de kapsayacak bir şekilde “sosyal kredi notuna” geçişin ön hazırlığı mıdır?
4. Toplumsal kredi sistemiyle vatandaşların para harcama alışkanlıkları, sosyal medya kullanımı, kurallara uyup uymadığına ilişkin bilgilerin yapay zeka ve algoritmalarla takibinin yapılması ve puanlama yöntemiyle ödüllendirilmesi ya da cezalandırılması da uygulama kapsamında yer alacak mıdır?
5. Uygulamanın toplumu fişleme, baskı altında tutma ve kitleleri tek bir elden yönetme amacına hizmet edeceği yönündeki eleştiri ve endişelere karşı hangi önlemler alınacaktır?
6. Toplumsal kredi notu sistemi ile Çin’in yıllardır uygulamaya çalıştığı sosyal kredi notu sistemi arasındaki benzerlik ve farklılıklar nelerdir?